

Samme metode som ved indlæring af sit kan være en af flere måder til at lære hunden at tage dummy fra hånd. Hævedet kan være den platform som hunden har behov for, til at skabe ro i øvelsen.

Ved at anvende et placeboard, kan man forholdsvis nemt flytte øvelse fra bordet til andre steder. Herved opnås en hurtigere indlæring af aflevering af apporten.

Fundamentet er skabt

Nu skal du tage hensyn til krav, vilkår og kriterier for din store hvalp eller unghund.

Tekst og foto: Henrik Vestergaard Hove-Nielsen, jagthundekonsulent

HUND: I artiklen ”Apportering fra hvalp til jagthund del 1” i sidste nummer af Jæger skrev jeg om at gøre leg til læring. I denne artikel vil jeg fokusere mere på starten af en struktureret uddannelse, hvor fundamentet er skabt omkring et godt forhold mellem hund og fører, positiv forstærkning samt om hundens udviklingsfaser. Det er i denne periode ekstra vigtigt at tage hensyn til krav, vilkår og kriterier, hvilket jeg beskriver senere i artiklen.

Jeg vil indledningsvis svare på et par spørgsmål, som altid kommer i forbindelse med emnet apportering.

1. Hvornår er det tvangsapportering?
2. Er konsekvensindlæring ikke bare det samme som tvang? Svaret fin-

der man i definitionen af de to ord, tvang og konsekvens.

Tvang:

Begrebet tvang har to betydninger:

- Teknisk eller mekanisk, om der ved tryk, pres eller fastholdelse gennemføres eller hindres en handling.
- Hvis én person med fysisk magt gennemtvinger sin vilje overfor en anden, kan man tale om tvang.
- Hvis forholdet mellem to individer ikke er helt jævnbyrdigt, vil der indsnige sig en ulighed i relationen, hvor den underlegnes (hvalpens) oplevelse af tvang kan antage alle grader fra fuld anerkendelse, over modvillig accept til magtesløs modvilje.

Konsekvens:

Det er karakteristisk, at ordet konsekvens mest anvendes om noget uheldigt for ikke at sige katastrofalt. Det tilsvarende ord, resultat, der stort set betyder det samme, har ikke denne klang.

Man vil f.eks. foretrække at sige: ”Resultatet af hundeførerens uddannelse af hunden var, at den løb direkte ud og kom direkte hjem med dummyen” fremfor ”En konsekvens af den form for træning var, at hunden løb direkte ud og hjem”.

Tvang eller konsekvens

Hvis man derfor anvender tryk, pres osv., er det altså tvang og derfor ikke fordrende for et godt forhold mellem

hund og fører. Definitionen af tvang giver altså svaret i sig selv, og når det til stadighed lykkes for nogle at indlære apportering ved tvang, skyldes det alene, at hunden finder motivationen "i at undgå" straf, mere end hundens motivation for "at opnå" noget positivt, hvorved det gode forhold mellem hund og fører skabes.

For mange er ordet konsekvens ensbetydende med en straf af større eller mindre grad. Men som definitionen siger, er konsekvens et andet ord for resultat, hvorved forståelsen får en anden karakter. Eksempelvis: Resultatet af, at hvalpen kommer i hundebur om natten, er, at den er mere rolig, den får sovet, den tisser ikke på gulvet, og den ødelægger ikke noget.

Ændre vilkår og krav

I artiklen "Apportering fra hvalp til jagthund del 1" blev leg gjort til læring, og det hele startede under trykke vilkår indendørs i hjemmet. At gøre leg til læring ændrer sig ikke, fordi hvalpen bliver lidt ældre, men jeg ændrer vilkårene fra indlæring i køkkenet til indlæring i haven. Når jeg ændrer på vilkårene, mindsker jeg kravene. På den måde øger jeg hundens motivation for igen at kunne øge kravene i indlæringen.

Eksempelvis starter jeg med at sætte mig ned ude i haven med "to af samme slags" (bolde – hvalpe-dummys osv.) og triller eller kaster det ene af emnerne på en kort afstand, og så er jeg klar til at kaste eller trille det andet emne, når hvalpen kommer tilbage og lægger første emne i min hånd.

Relativt hurtigt forholder hvalpen/unghunden sig til de nye vilkår, og derfor går indlæringen igen hurtigt fremad.

Minimer risikoen for fejl

Ud fra tanken om at begå så få fejl som muligt, anvender jeg i starten af min indlæring et placebo. Et placebo er i princippet en plade hævet fra jorden med tre-fire cm. På pladen sættes der et tæppe, filt, kunstgræs eller andet, så hvalpen føler, at det er behageligt at sidde på. Jeg har hørt mange forskellige kommentarer på anvendelse af placebo, men forholder mig til, at rigtig mange har anvendt denne form for indlæring uden at have anvendt ordet "Placeboard".

En ældre, meget erfaren og dygtig hundefører sagde engang til mig: "Henrik, jeg er kommet i den alder,

hvor ryggen driller lidt, og så fandt jeg ud af, at når jeg sætter min nye hvalp op på et bord, så er alting meget nemmere." At placere hvalpen på et bord er træning med placebo bare i en større udgave.

Baglænskædning

Baglænskædning er ligeledes et forholdsvis nyt ord, der er dukket op i træningssammenhæng. Grundprincippet er dog simpelt, og når jeg indlærer apportering, er det et spørgsmål om at starte med målet, altså at lære hunden at sidde med emnet i munden og herefter aflevere det til hånd.

Når hvalpen sidder på bordet og skal lære at tage dummyen fra hånden, er det meget vigtigt, at motivationen for dummyen er høj. Den motivation kan opnås på flere måder. Eksempelvis kan det at gemme dummyen på ryggen, øge interessen og motivationen for at få den, når jeg igen tager dummyen frem foran mig, og viser den til hvalpen.

I andre tilfælde udnytter jeg indlæringen af sit. Jeg kører hånden hen over snuden på hunden med en "super" godbid, som hunden får i det øjeblik den sætter sig. Det gentager jeg to til tre gange, men fjerde gang kører jeg dummyen hen over hovedet på hunden. I det øjeblik den sætter sig, får den dummyen som belønning (husk at bruge en hvalpedummys). Hvalpen roses nu for at tage dummyen, men vær klar til at tage imod dummyen, når hvalpen slipper den. Målet er ikke, at den skal sidde med dummyen i længere tid, den indlæring kommer gradvist med, at kravene øges.

Når hvalpen har fået både kendskab og forståelse for denne indlæring, tager jeg mit placebo og sætter dette op på bordet. Samme øvelse gentages nu på placeboet på bordet med det ene formål, at placebo og hvalp kan flyttes ned på jorden og rundt på træningspladsen.

På dette link kan du se mere om krav – vilkår – og kriterier: kortlink.dk/u8gb

I næste nummer af Jæger vil jeg fortælle om overgangen fra dummy til vildt, og hvorfor jeg mener, at vildt er til kontrol og ikke til indlæring eller vedligeholdelse.

Knæk og bræk med træningen. hvh@jaegerne.dk

Aimpoint®

DESIGNET SPECIELT TIL HAGLGEVÆR

Aimpoint® Micro S-1™

Micro S-1™ forbedrer i høj grad træfprocenten for jægere såvel på jagt som på skydebanen. Det giver et kompakt, lavprofil optik til haglgeværjægere.

Det store, lyse 6 MOA røde punkt giver en optimal kombination af mål søgningshastighed og synlighed af målet.

Micro S-1™

Vare nr.	AP-200369
Dot Size	6 MOA
Batteri levetid	50.000 timer
Batteri type	CR2032
Vægt	100 g
Tænd/sluk	Drejeknap
Montage	Til sigteskinne
Vejl. pris	4.999,-

Se hele det store Aimpoint® pogram i vores nye katalog.

Hent det nye 250 siders katalog med alt til jagt og outdoor hos din forhandler.

GUNTEX

Se forhandlerliste, nyheder og vores nye katalog på guntex.dk